

Sygn. akt III AUa 1170/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krystian Serzysko
Sędziowie:	SSA Agata Pyjas-Luty (spr.) SSO del. Ewa Krakowiak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Żarczyńska-Ziobro

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2018 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **R. A.**

przeciwko **Wojskowemu Biuru Emerytalnemu w K.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy R. A.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie VIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 kwietnia 2016 r. sygn. akt VIII U 1654/15

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i podwyższa emeryturę R. A. o 1% podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej w charakterze skoczka spadochronowego w latach 2000 i 2001;

II. zasądza od Wojskowego Biura Emerytalnego w K. na rzecz R. A. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

Sygn. akt III AUa 1170/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016 r. w punkcie I. oddalił odwołanie R. A. od decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego

w K. z dnia 20 czerwca 2015 r. przyznającej R. A. od dnia 1 maja 2015 r. emeryturę wojskową w wysokości 5 051,93 złotych (w decyzji tej odmówiono podwyższenia emerytury o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej w charakterze skoczka spadochronowego w latach 2000 i 2001),

a w punkcie II. zasądził od R. A. na rzecz Wojskowego Biura Emerytalnego w K. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że R. A. odbywał zawodową służbę wojskową w okresie od 13 lipca 1991 r. do 30 kwietnia 2015 r. Od dnia 4 marca 1999 r. do dnia 17 lutego 2003 r. pełnił służbę w Jednostce Wojskowej nr (...), następnie od 1 stycznia 2000 r. w Jednostce Wojskowej nr (...). W latach 2000 i 2001 zrealizował normę skoków spadochronowych – po 5 w każdym roku.

W Jednostkach Wojskowych (...) R. A. służył w stopniu kapitana (następnie awansował na stopień majora), na stanowisku Kierownika (...). Do jego obowiązków należało utrzymanie budynków, obiektów i urządzeń służących do ćwiczenia skoków spadochronowych. Stanowisko to nie było etatowo objęte stanowiskiem skoczka spadochronowego - etaty Jednostek Wojskowych (...)nie przewidywały stanowisk skoczków spadochronowych i w jednostce nie było skoczków. R. A. uzyskał zgodę dowódcy jednostki na wykonywanie skoków spadochronowych od dnia 1 kwietnia 2000 r., otrzymał także z dniem 18 kwietnia 2000 r. dodatek desantowy w wysokości 22 % uposażenia bazowego. Niewykonywanie skoków spadochronowych nie miało by żadnego wpływu na stanowisko wnioskodawcy, mógł on bowiem odmówić wykonywania skoków. R. A. wykonywał skoki z własnej woli. W dniu 25 kwietnia 2000 r. uzyskał tytuł i uprawnienia Skoczka Spadochronowego Wojsk Powietrznodesantowych, a także prawo noszenia odznaki. Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych i w aktach Wojskowego Biura Emerytalnego, a także na podstawie zeznań świadka i wyjaśnień wnioskodawcy. Sąd Okręgowy nie dał wiary jedynie wyjaśnieniom wnioskodawcy w części dotyczącej jego obowiązku wynikającego z rozkazu wykonania skoków spadochronowych. Sąd wskazał też, że wprawdzie w aktach znajduje się świadectwo służby R. A. z dnia 30 kwietnia 2015 r.,

w którym okres od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2001 r. widnieje jako okres uzasadniający podwyższenie emerytury wojskowej na podstawie wyciągu z Rozkazu Dziennego (...)Dowódcy Jednostki Wojskowej (...)z dnia 19 grudnia 2000 r. oraz wyciągu z Rozkazu Dziennego (...)Dowódcy Jednostki Wojskowej (...)z dnia 27 grudnia 2001 r., jednak w ocenie Sądu świadectwo to samo w sobie nie potwierdza tego, iż faktycznie wnioskodawca jest uprawniony do podwyższenia emerytury. W powyższym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione. Kwestia ustalania wysokości emerytury wojskowej uregulowana jest w art. 15 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, gdzie w ust. 2 pkt 2 lit. c) mowa jest o tym, że emeryturę wojskową podwyższa się o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze skoczków spadochronowych.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur wojskowych (Dz. U. z 2011 r., Nr 159, poz. 946)

w § 3 pkt 3 lit. b wskazano, że emeryturę wojskową podwyższa się o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok zawodowej służby wojskowej pełnionej bezpośrednio

w charakterze skoczka spadochronowego, jeżeli żołnierz - podczas pełnienia obowiązków służbowych wynikających z opisu zajmowanego stanowiska służbowego w ramach szkolenia jednostek lub pododdziałów wojskowych objętych szkoleniem spadochronowym - wykonywał w ciągu roku kalendarzowego co najmniej 10 skoków ze spadochronem. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że zarówno art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy oraz ich rodzin, jak i § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur wojskowych, jednoznacznie wskazywały na konieczność zajmowania przez żołnierza zawodowego stanowiska skoczka spadochronowego oraz wykonanie określonej liczby skoków

w ciągu roku. Zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, przez jednostkę wojskową rozumie się jednostkę organizacyjną Sił Zbrojnych, funkcjonującą na podstawie nadanego przez Ministra Obrony Narodowej etatu określającego jej strukturę wewnętrzną, liczbę, rodzaje i rangę wszystkich stanowisk służbowych występujących w tej jednostce, jak również liczbę i rodzaje uzbrojenia, środków transportu i innego wyposażenia należnego jednostce, oraz posługującą się pieczęcią urzędową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej i nazwą (numerem) jednostki. Z definicji tej wynika, że każda jednostka funkcjonuje na podstawie nadanego jej etatu, w którym wymienione są wszystkie stanowiska służbowe występujące w tej jednostce. Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że w jednostce wojskowej, w której służył R. A.,

nie było stanowisk skoczków spadochronowych, a tym samym wnioskodawca nie mógł zajmować takiego stanowiska. Ponadto z powołanych przepisów wynika, że tylko służba wojskowa pełniona bezpośrednio w charakterze skoczka spadochronowego uprawnia do podwyższenia emerytury o 1 %. Taką bezpośrednio zapewnia wyłącznie stanowisko skoczka spadochronowego, natomiast wnioskodawca zajmował stanowisko Kierownika (...)i choć wykonywał skoki spadochronowe, jak praktycznie wszyscy żołnierze w jednostce, to jednak jego stanowisko nie wiązało się bezpośrednio z takimi skokami. Wnioskodawca nie miał obowiązku wykonywania takich skoków. W konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego wysokość emerytury R. A. została w sposób prawidłowy obliczona przez wojskowy organ emerytalny. Samo wskazanie w świadectwie służby, że R. A. przysługuje prawo do podwyższenia emerytury o 1 %, nie przesądza jednoznacznie o zasadności takiego podwyższenia. Sąd Okręgowy podkreślił, że skoro wnioskodawca nie zajmował stanowiska skoczka spadochronowego, to nie przysługuje mu prawo do podwyższenia emerytury o 1 %, a zatem odwołanie należało oddalić.

Apelację od powyższego wyroku złożył R. A. zarzucając: 1) naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny materiału dowodowego oraz jego niewszechstronne rozważenie, co skutkowało wyprowadzeniem z jego analizy wniosków sprzecznych

z wiedzą i doświadczeniem życiowym skutkujących przyjęciem, że wnioskodawca

w czasie kiedy pełnił służbę wojskową, mimo, iż jego bezpośrednim przełożonym - jako kierownika (...)w K. - do dnia 31 grudnia 1999 r. był Dowódca Jednostki Wojskowej nr (...), a od dnia 1 stycznia 2000 r. Dowódca Jednostki Wojskowej nr (...), a to dowódcy batalionów wchodzących strukturalnie w skład (...)Brygady (...), podległych bezpośrednio Dowództwu Brygady, a to Jednostce Wojskowej nr (...), nie wykonywał skoków spadochronowych w związku z tym, że zajmowane przez niego stanowisko nie było objęte tym obowiązkiem, podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego materiału dowodowego skutkowałaby przyjęciem, iż charakter jednostki, w której służył wnioskodawca, w szczególności podejmowanie

i wykonywanie przez żołnierzy tej jednostki zadań bojowych lub gotowości mobilizacyjnej wynikających z charakteru oraz przeznaczenia przedmiotowej jednostki, musiała powodować konieczność wykonywania skoków spadochronowych przez wszystkich służących w niej żołnierzy, bez względu na fakt objęcia lub nieobjęcia ich tym obowiązkiem; 2) naruszenie prawa materialnego, a to art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, poprzez jego błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że służba wnioskodawcy - pomimo wykonania przez niego rozkazu odbycia skoków spadochronowych oraz faktycznego ich wykonywania w latach 2000 i 2001 - nie może być określona jako służba pełniona w charakterze skoczka spadochronowego, pomijając przy tym kontekst zdolności mobilizacyjnej i charakteru jednostki, w której wnioskodawca służył. Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie wymiaru należnej emerytury wojskowej o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełniony w charakterze skoczka spadochronowego w latach 2000

i 2001. Apelujący podnosił, że (...) Brygada (...) jest aeromobilnym związkiem taktycznym o wysokim stopniu rozwinięcia, przygotowanym do prowadzenia działań przede wszystkim jako desant spadochronowy oraz do prowadzenia działań desantowo-szturmowych przy wykorzystaniu sprzętu latającego. Już z samego określenia nazwy i przeznaczenia jednostki, w której służbę odbywał apelujący, można wysnuć wniosek o charakterze, zakresie zadań i wynikających

z nich faktycznych obowiązków służących tam żołnierzy. Paradoksalnie w całej jednostce nie było etatu ani specjalności skoczka spadochronowego (o czym niżej), poza instruktorami. Ze względu jednak na charakter i przeznaczenie jednostki, służący tam żołnierze musieli przejść szkolenie spadochronowe i wykonywać skoki spadochronowe bez względu na objęcie ich stanowiska obowiązkami skoczka spadochronowego. Warunkiem koniecznym wydania rozkazu do odbycia skoków spadochronowych apelującemu było ukończenie przez niego podstawowego szkolenia spadochronowego. Ukończywszy w czerwcu 1999 r. przedmiotowe szkolenie apelujący, orzeczeniem nr (...) z dnia 1 września 1999 r., został uznany za zdolnego do służby w jednostkach desantowo-szturmowych. Rozkazem dziennym Dowódcy Jednostki Wojskowej (...) nr (...) z dnia 2 września 1999 r. został dopuszczony do wykonywania skoków spadochronowych, a to z powodu ukończenia przedmiotowego podstawowego szkolenia spadochronowego. Na podstawie rozkazu dziennego nr 78 z dnia 19 kwietnia 2000 r. i rozkazu dziennego 123 z dnia 29 czerwca 2000 r. apelujący miał odbyć wymaganą liczbę skoków spadochronowych w liczbie pięciu rocznie, wynikających z charakteru

jednostki, w której służbę pełnił. Apelujący wskazał, że zgodnie Regulaminem Ogólnym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Decyzja nr (...) Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 grudnia 2013 r., dalej: Regulamin), organizacja wojska opiera się na hierarchicznym podporządkowaniu żołnierzy, a rozkaz definiowany jest jako „polecenie podjęcia określonego działania lub jego zaniechania wydane służbowo żołnierzowi przez przełożonego”. Jednocześnie zgodnie z art. 343 k.k. ustawodawca przewidział odpowiedzialność karną za niewykonanie rozkazu (podwładny ma prawo odmówienia wykonania rozkazy jedynie wtedy, gdy skutkiem rozkazu będzie popełnienie przestępstwa – pkt 23 zd. 2 Regulaminu). W rozpoznawanej sprawie rozkazyienne nr 78 i nr 123 wydane apelującemu stanowiły nakaz określonego zachowania, a ich niewykonanie mogło skutkować wyciągnięciem odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej w stosunku do apelującego. Rozkazy te wprost potwierdzają fakt, że ze względu na specyfikę jednostki i charakter obowiązków z tego wynikających, apelujący - pomimo braku objęcia jego stanowiska obowiązkiem skoczka spadochronowego - musiał w toku służby w jednostce oddać regulaminową liczbę skoków spadochronowych. Potwierdzeniem faktu oddania przez apelującego regulaminowej liczby skoków jest załączona w aktach sprawy karta ewidencyjna skoczka spadochronowego, świadectwo służby R. A., wyciąg z rozkazu dziennego nr 244 z dnia 19 grudnia 2000 r. i wyciąg z rozkazu dziennego nr (...) z dnia 27 grudnia 2001 r. Powyższe koreluje z zeznaniami wnioskodawcy złożonymi na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2016 r. Apelujący zwrócił też uwagę na to, że pod pojęciem „skoczka spadochronowego” należy rozumieć osobę wykonującą skoki spadochronowe, a w związku z tym, że ze względu na wykonywanie przez niego skoków spadochronowych w latach 2000 i 2001, był on skoczkiem spadochronowym. Zdaniem apelującego użyte w art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy sformułowanie "w charakterze skoczka spadochronowego" nie jest tożsame ze sformułowaniem "na stanowisku skoczka spadochronowego". Apelujący wskazał, że zgodnie z § 3 pkt 3 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2011 r.

w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur wojskowych, emeryturę wojskową podwyższa się o 1 % wymiaru za każdy rok zawodowej służby wojskowej pełnionej bezpośrednio w charakterze skoczka spadochronowego, jeżeli żołnierz - podczas pełnienia obowiązków służbowych wynikających z opisu zajmowanego stanowiska służbowego w ramach szkolenia jednostek lub pododdziałów wojskowych objętych szkoleniem spadochronowym - wykonywał w ciągu roku kalendarzowego co najmniej 10 skoków ze spadochronem, zaś zdaniem apelującego uregulowanie to powinno być zamieszczone w tekście ustawy, na podstawie której wydawane jest rozporządzenie, skoro rozporządzenie służyć ma wykonaniu tejże ustawy. Lex superior derogat legi inferiori to jedna z podstawowych zasad stanowiąca, że norma prawna o wyższej mocy prawnej uchyla normę prawną o niższej mocy prawnej.

W rozpoznawanej sprawie norma zawarta w rozporządzeniu, do którego odniósł się Sąd Okręgowy, jest sprzeczna z normą zawartą w ustawie już na gruncie wykładni językowej. Apelujący wskazał, że zgodnie z tokiem wnioskowania Sądu Okręgowego żaden z żołnierzy zawodowych wykonujących de facto skoki spadochronowe, do 2003 r. nie mógłby uzyskać podwyższenia o 1 % podstawy wymiaru emerytury wojskowej, gdyż specjalność wojskowa „skoczek spadochronowy”, jak i związane

z tym stanowisko służbowe pojawiło się dopiero w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad przeznaczania poborowych do służby wojskowej (Dz. U. nr 31, poz. 259), pod pozycją 01270. Natomiast w obowiązującym obecnie rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 grudnia 2009 r. w sprawie korpusów osobowych, grup osobowych i specjalności wojskowych (Dz. U. nr 216, poz. 1678), tak nazwanej specjalności nie ma w ogóle. Mowa jest natomiast - w sekcji C załącznika, pod pozycjami 20C04, 20C24 i 20C63 - o grupie osobowej aeromobilnej, spadochronowej. Skoro zatem do 2003 r. nie istniała de facto w Siłach Zbrojnych RP specjalność wojskowa „skoczek spadochronowy”, to z punktu widzenia treści art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c istotne jest, że służba ma polegać na pełnieniu obowiązków

i wykonywaniu czynności charakterystycznych dla skoczka spadochronowego, bez względu na zajmowane faktycznie stanowisko, a czynności te muszą wynikać

z nałożonych na żołnierza we właściwej formie obowiązków służbowych.

W odpowiedzi na apelację R. A., Wojskowe Biuro Emerytalne w K. wniosło o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od R. A. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych. Wojskowy organ emerytalny wskazał, że

z niekwestionowanych przez apelującego ustaleń faktycznych wynikają dwie kluczowe kwestie. Po pierwsze (...), której kierownikiem był apelujący, nie była etatowo częścią Brygady (...), ani Jednostki Wojskowej (...), lecz

odrębną jednostką organizacyjną podporządkowaną dowódcy jednostki (...) na mocy rozkazu Dowódcy (...) Okręgu Wojskowego. Po drugie zaś ówczesny dowódca tej jednostki, przesłuchany w charakterze świadka, podał, że R. A. musiał uzyskać jego zgodę na wykonywanie skoków ze spadochronem. Warunkami do podwyższenia wymiaru emerytury o 1 % jest zajmowanie stanowiska skoczka spadochronowego oraz wykonanie określonej liczby skoków w trakcie roku kalendarzowego. Wnioskodawca wykonał wymaganą liczbę skoków w latach 2000 i 2001, ale skoki te wykonał za zgodą dowódcy, a nie dlatego, że obowiązek ich wykonania wynikał z zajmowanego stanowiska. Uzyskanie zgody dowódcy oznaczało, że wnioskodawca zajmował stanowisko, na którym nie było wymagane wykonywanie skoków ze spadochronem, a tym samym nie został spełniony jeden z warunków koniecznych do podwyższenia emerytury o 1 % podstawy jej wymiaru.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Apelacja okazała się uzasadniona.

Spór w rozpoznawanej sprawie dotyczył tego, czy zaistniały podstawy do podwyższenia przysługującej apelującemu emerytury wojskowej. Sąd Apelacyjny na podstawie dodatkowych dokumentów przedłożonych na etapie postępowania apelacyjnego, a to akt personalnych apelującego oraz pisma dowódcy jednostki JW nr (...) z dnia 5 czerwca 2018 r. wraz z załącznikami, wyjaśnił wszystkie okoliczności mające istotne znaczenie z punktu widzenia oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w K.. Dysponując takim materiałem dowodowym Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że niezasadnie Sąd I instancji zaaprobował decyzję wojskowego organu rentowego odmawiającą podwyższenia apelującemu emerytury wojskowej o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze skoczka spadochronowego.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę na to, że większość poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych zasługuje na uwzględnienie. W toku postępowania pierwszoinstancyjnego prawidłowo zostało ustalone, że apelujący zawodową służbę wojskową odbywał od 13 lipca 1991 r. do 30 kwietnia 2015 r., przy czym od dnia 4 marca 1999 r. do dnia 17 lutego 2003 r. pełnił służbę w Jednostce Wojskowej nr (...), następnie od 1 stycznia 2000 r. w Jednostce Wojskowej nr (...). W w.w. jednostkach wojskowych apelujący bezspornie nie zajmował stanowiska skoczka spadochronowego – służbę pełnił bowiem na stanowisku Kierownika (...), z którym to stanowiskiem wiązały się obowiązki polegające na utrzymaniu budynków, obiektów i urządzeń służących do ćwiczenia skoków spadochronowych. Apelujący uzyskał zgodę dowódcy jednostki na wykonywanie skoków spadochronowych od dnia 1 kwietnia 2000 r., otrzymał także z dniem 18 kwietnia 2000 r. dodatek desantowy w wysokości 22 % uposażenia bazowego. W dniu 25 kwietnia 2000 r. uzyskał tytuł i uprawnienia Skoczka Spadochronowego Wojsk Powietrznodesantowych oraz prawo noszenia odznaki. W latach 2000 i 2001 apelujący zrealizował normę skoków spadochronowych – po 5 w każdym roku. W świetle dodatkowych dokumentów przedłożonych na etapie postępowania apelacyjnego nie sposób jednak podzielić ustaleń Sądu I instancji, że apelujący w latach 2000 i 2001 skoki spadochronowe wykonywał z własnej woli. Dokumenty te jednoznacznie wskazują bowiem na to, że wykonywanie skoków spadochronowych w przedmiotowym okresie wiązało się z realizacją obowiązku szkoleniowego, jaki został nałożony na jednostkę wojskową JW nr (...), w której służbę pełnił apelujący. Nie miała miejsca taka sytuacja, aby wykonywanie skoków spadochronowych w latach 2000 – 2001 było wynikiem inicjatywy, która wyszła od apelującego, w teście akt personalnych żołnierza zawodowego R. A. brak jest jego wniosku o udzielenie zgody na odbywanie skoków spadochronowych. Należy zwrócić uwagę na to, że w piśmie dowódcy jednostki wojskowej Nr (...) z dnia 5 czerwca 2018 r. podano, że jednostka ta co prawda nie dysponuje rozkazem specjalnym Dowódcy (...)w przedmiocie objęcia szkoleniem spadochronowo – desantowym, jest ona jednak w posiadaniu wytycznych Szefa (...)z dnia 17 grudnia 1999 r. Zgodnie z tymi wytycznymi istniał obowiązek wykonywania skoków spadochronowych m.in. przez kadrę zawodową jednostek podległych, a więc obowiązek ten odnosił się do apelującego jako oficera pozostającego w zawodowej służbie wojskowej (por. – wyciąg z wytycznych Nr Z-136 z dnia 17 grudnia 1999 r.

w sprawie planowania działalności szkoleniowej w 2000 r., k.106 a.s.). Do przedmiotowych wytycznych dołączono: rozkaz dzienny Nr (...)z dnia 19 kwietnia 2000 r. o wyrażeniu zgody na wykonywanie przez apelującego skoków spadochronowych od dnia 1 kwietnia 2000 r., rozkaz dzienny Nr (...)z dnia 25 kwietnia 2000 r. o nadaniu apelującemu tytułu i odznaki skoczka spadochronowego wojsk powietrzno – desantowych oraz rozkaz dzienny

Nr (...) z dnia 29 czerwca 2000 r. o przyznaniu apelującemu dodatku desantowego. W świetle przedłożonych do akt sprawy wytycznych Szefa (...)nie można podzielić stanowiska Sądu I instancji, że rozkaz dzienny Nr (...) o wyrażeniu zgody na wykonywanie przez apelującego skoków spadochronowych od dnia 1 kwietnia 2000 r. miałyby potwierdzać wykonywanie takich skoków przez apelującego z własnej woli. Rozkaz ten zapewne wynikał stąd, że apelujący, jako żołnierz zawodowy objęty zaleceniami zawartymi w wytycznych Szefa (...), zgłosił swojemu dowódcy gotowość wykonania poleconych skoków spadochronowych, a następnie uzyskał potwierdzenie tej gotowości w postaci wyrażenia zgody na rozpoczęcie skoków m.in. po stwierdzeniu spełnienia warunków zdrowotnych.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że apelujący spełnił przesłanki warunkujące ustalenie wysokości emerytury stosownie do art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2225 ze zm.), zgodnie z którym emeryturę wojskową podwyższa się o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze skoczków spadochronowych. Jak zostało to wyżej naprowadzone, apelujący w latach 2000 – 2001 nie wykonywał skoków spadochronowych z własnej woli, lecz w ramach nałożonego na jego jednostkę wojskową programu szkoleniowego. W związku

z nałożeniem tego obowiązku, apelujący – który formalnie rzecz biorąc zajmował stanowisko Kierownika (...)– wykonywał skoki spadochronowe i w latach 2000 – 2001 zrealizował regulaminową normę skoków (czego nie kwestionował wojskowy organ emerytalny), uzyskując w konsekwencji tytuł i uprawnienia Skoczka Spadochronowego Wojsk Powietrznodesantowych oraz prawo noszenia odznaki tych Wojsk. W odniesieniu do „regulaminowej normy skoków” zrealizowanej w latach 2000 – 2001 zauważyć należy, że ze zgromadzonych w sprawie dokumentów wynika, iż tak w 2000 r., jak i w 2001 r. apelujący wykonał po 5 skoków. Na podstawie takiej ilości skoków (po 5 w roku kalendarzowym) apelującemu przyznano dodatek desantowy w wysokości 22 % uposażenia bazowego. Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę podziela pogląd prawny wyrażony przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. w wyroku z dnia 13 grudnia 2017 r. III SA/Kr 1110/17 (LEX Nr 2415749), zgodnie z którym skoro żaden akt normatywny o charakterze powszechnie obowiązującego prawa nie określał w 2003 r. limitu normy wykonanych skoków spadochronowych w roku kalendarzowym, to wydana w sprawie indywidualnej żołnierza zawodowego ostateczna decyzja o przyznaniu dodatku desantowego za ten rok, potwierdzająca w sposób literalny wykonanie wymaganej ilości skoków ze spadochronem zgodnie z „wykazem zadań i norm szkolenia spadochronowego obowiązującego w Wojskach Lądowych w 2003 r.” powinna być interpretowana na korzyść żołnierza zawodowego w ten sposób, że stanowi podstawę równocześnie do uznania, że istniała podstawa do podwyższenia emerytury o 1 % postawy wymiaru za każdy pełny rok zawodowej służby wojskowej. Zagadnienie rozważane w przytoczonym orzeczeniu wyłoniło się w związku z tym, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur wojskowych (Dz. U. z 1995 r. Nr 21 poz. 110 ze zm.) w sposób nieokreślony odnosiło się do kwestii ilości skoków spadochronowych, od wykonania których uzależnione było podwyższenie emerytury o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby wojskowej. W przepisie § 1 ust. 2 pkt 3 tego rozporządzenia była mowa jedynie o wykonaniu skoków spadochronowych „przewidzianych w programie szkolenia jednostki”. Następnie Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 11 lutego 2010 r. K 15/09 stwierdził niezgodność z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP przepisu art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, który to przepis w sposób nieprawidłowy (nazbyt ogólnikowy) sformułował delegację do wydania rozporządzenia określającego w sposób szczegółowy warunki podwyższania emerytur wojskowych. W wykonaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego ustawodawca dokonał nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, a następnie na podstawie dodanego art. 15 ust. 6a tej ustawy Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 15 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur wojskowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 159 poz. 946), gdzie wprowadzony został limit 10 skoków w ciągu roku kalendarzowego.

Sąd Apelacyjny nie podziela zapatrywania Sądu I instancji, że wymóg służby pełnionej „bezpośrednio w charakterze skoczka spadochronowego” w rozumieniu art. 15 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin może zostać spełniony wyłącznie w przypadku zajmowania stanowiska skoczka spadochronowego. Wykładnia gramatyczna przytoczonego wyżej przepisu prowadzi

do wniosku, że ustawodawca w istocie rzeczy nie wskazał w nim na żadne stanowisko. Tym samym nie jest uprawnione formułowanie wymogu, że stała służba wojskowa prowadząca do podwyższenia emerytury wojskowej musi być pełniona wyłącznie na stanowisku skoczka spadochronowego. Niewątpliwie gdyby taka była intencja ustawodawcy, znalazłoby to odzwierciedlenie w treści przepisu, tymczasem przepis ten posługuje się sformułowaniem „w charakterze”. Oznacza to, że służba może być pełniona na stanowisku innym, aniżeli stanowisko skoczka spadochronowego, o ile tylko zadania i obowiązki na takim stanowisku odpowiadają zadaniom typowym dla wykonywanych przez skoczka spadochronowego. Zgodzić należy się z apelującym, że kluczowe dla skoczka spadochronowego jest realizowanie w tym zakresie stosownego przeszkolenia obejmującego m.in. odbywanie skoków spadochronowych.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie budzi wątpliwości, że apelujący w latach 2000-2001 był obowiązkowo objęty takim przeszkoleniem, w ramach którego na podstawie rozkazu dziennego nr 78 z dnia 19 kwietnia 2000 r. i rozkazu dziennego 123 z dnia 29 czerwca 2000 r. odbył wymaganą liczbę skoków spadochronowych w liczbie pięciu rocznie, wynikających z charakteru jednostki, w której służbę pełnił. Uznać więc należy, że służba wojskowa pełniona przez apelującego w latach 2000 – 2001 odpowiada służbie pełnionej bezpośrednio w charakterze skoczka spadochronowego (wykonywane bowiem były wówczas czynności typowe dla skoczka spadochronowego).

Z naprowadzonych wyżej powodów Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że podwyższył apelującemu emeryturę o 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej w charakterze skoczka spadochronowego w latach 2000 i 2001, o czym wyrzeczono w punkcie I. wyroku.

O kosztach postępowania wyrzeczono w punkcie II. wyroku kierując się wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Na poczet kosztów podlegających zasądzeniu od strony przegrywającej – Wojskowego Biura Emerytalnego zaliczono: ustalone w stawce minimalnej wynagrodzenie adwokata zastępującego wnioskodawcę w postępowaniu pierwszoinstancyjnym w kwocie 60 złotych (§ 12 ust. 2 - w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 sierpnia 2015 r. - rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.); ustalone w stawce minimalnej wynagrodzenie adwokata zastępującego wnioskodawcę w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 270 złotych (§ 9 ust. 2 - w brzmieniu obowiązującym przed dniem 27 października 2016 r. - oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.); kwotę 30 złotych uiszczoną przez wnioskodawcę tytułem opłaty podstawowej od apelacji (art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 300 ze zm.).

Ewa Krakowiak Krystian Serzysko Agata Pyjas - Luty